

Dr. Hernádi László Mihály

Válogatott versek

PÉCS
2019

Unokáimnak,
Akirának, Rynak és Vincének
sok szeretettel

Erdélyi áldás

Legyen előtted mindig út,
Fújjon hátad mögül a szél,
Melegen süsse arcodat a Nap,
Az eső puhán essen földjeidre,
S míg újra találkozunk,
Hordozzon tenyerén az Isten!

Bevezető

Úgy érzem, hogy elérkeztem életem legnehezebb bevezetőjéhez. Könyvtári munkáim hosszú sorához elég könnyű volt bevezetőt írnom, mert a munkálatok legvégén leültem, hogy csokorra szedjem az olyan közlendőket, amik a felhasználók vagy a kedves olvasók számára munkáimat jobban értékelhetővé, kerek egészé tették. A bevezetőben leírt összefoglalások így szerves részévé váltak egy-egy bibliográfiámnak vagy repertóriumomnak.

De most mit adjak a verseimhez? Több mint hat évtized terméséhez? Elsősorban talán annyit, hogy soha nem tartottam magamat költőnek. Életem nagy részében viszont erősen elköteleztem, és erősen beleástam magam a versmondásba. Tehát azt nem lehet mondani, hogy nem rendelkeznék kellő versismerettel, összehasonlítási alappal. Persze, amit tudok, az mindig kevés, de az összeméréshez elég.

Nem mintha lenézném a költőket, sőt éppen ellenkezőleg; tudom, hogy nem nőttem föl hozzájuk. Azt is tudom, hogy most már nem is fogok. De ez nem baj. Ami viszont vitathatatlan, hogy amit leírtam, az szívemből jött.

Kassán születtem 1944. augusztus 15-én. Szüleim dr. Hernádi Mihály orvos és Korponay Julianna. Kassa a szülővárosom, Csetény a nevelőfalum, ahol 1952 februárja óta éltem. 1957 nyarán kavics- és kőbányában dolgoztam. A vespriemi Lovassy László Gimnázium következett (1958–1962). A négy nyári szünetben culáger voltam kőművesek mellett. Majd bányász lettem, földalatti csillás Kisgyónban, Balinkán és Dudaron. 1963-ban fölvettek az ELTE biológia-könyvtár szakára. Az egyetemi évek szüneteiben is visszamentem a bányába dolgozni. Ezután föl váltva voltam hol könyvtáros, hol tanár, hol itt, hol ott. 1979-ben doktoráltam. 1984-től a pécsi

Pollack Mihály Műszaki Főiskola könyvtárigazgatója voltam. A pécsi felsőoktatási intézmények egyesülése után a Pécsi Egyetem könyvtárának főigazgatója lettem 1999-ben. Megkaptam a könyvtári főtanácsosi címet is.

Volt három rákos műtétem: kettő 1994-ben, a harmadik 2002-ben. 2004-ben nyugdíjba mentem, de nem vonultam nyugállományba. Sőt. Azóta jóval többet dolgoztam, mint addigi életemben. 2004-ben megjelent életrajzi könyvem: *Színe és fonákja – avagy majdnem végzetes játék a rákkal* (Kairosz Kiadó, 398 p.). Igyekeztem úgy megírni, hogy sokak számára tanulságos legyen. Minden szerénység nélkül állíthatom, hogy az lett. 2007-ben elnyertem a *Szinnyei József-díjat*, a könyvtárosoknak adható legmagasabb szakmai kitüntetést. 2018-ban aranydiplomát kaptam.

1954 februárjában, mikor nagyobb társaság jött össze nálunk, szüleim azt szerették volna, ha az addig megírt nyolc-tíz versemből fölolvassok a vendégek előtt. Még nem voltam tíz éves sem. Természetesen az lett az eredmény, hogy lányos zavaromban az egész paksamétát egy hirtelen mozdulattal bedobtam a kályhába. Első zsengéim a lobogó tűz martalékává váltak. Tudom, ez nem rengette meg a magyar irodalmat, de az összes eddigi versemet mégiscsak sajnálnám kihajítani. Bármilyen szigorú vagyok önmagamhoz, a verseim nagyon a szívemhez nőttek.

Most átnyújtom szeretettel kedves olvasóimnak.

Pécs, 2019. január 13.

Dr. Hernádi László Mihály

Kikelet

Tavaszi tündére múlt héten erre járt,
és átvarázsolta a hófehér határt.
Nézem a földet, alvó réteket.
Rügyet fakasztva élni kezdenek.

A napsugár is vidáman nevet,
biztatja őket: – Nagyra nőjete! –
A parkban a fák lombot hajtanak,
hogy nyáron majd árnyékot adjanak.

Kezdi a munkát kinn a földeken,
hogy augusztusban új kenyér legyen.
Éjszakára is kitárom ablakom,
és csupa vidám dologról álmodom.

Csetény, 1954. március 16.

Tavaszi

Figyeltem tegnap a kéklő eget,
hol báránnyelű szellő kergetett.
Kotlós mellett a naposcsibék
érelték a sárguló pihét.
Duzzadó rügyek fákon, bokrokon,
közöttük játszani csuda jó nagyon.
Ember, állat, növény, bármi az,
mind örül neked, te gyönyörű tavasz.

Csetény, 1954. május 15.

Körforgás

Dacos október tombol féktelen,
míg nem győz a tél, rőt avart repít.

Így jön küzdelemre küzdelem...
És folytatódik tavasszal megint.

Csetény, 1956. november 21.

Családi kör a XX. században

(Testvéremmel, Hernádi Judittal közösen)

Este van, este van, ki-ki nyugalomban.
Hangosan röffenget egy malac az ólban.
Búg a Pannónia, elakad egy pléhben,
Másnap szegény motor ott köt ki a MÉH-ben.
Itt ballag egy cica, egerészni restell,
Le is heveredik hosszan elnyúlt testtel.
Csapong a denevér, sodorja a falat,
Gyurka torkán bizony megakad a falat.

Udvaron fehérlik szőre a kutyanak,
Tolvajok előle sokszor megfutának.
Szomszéd néni, aki igen jámbor fajta,
Megragad egy libát, s nagyokat döf rajta.
Meg-megáll, körülnéz, majd kapja hirtelen,
Egy iramodással a szomszédban terem.
Nytva áll az ajtó, a kemence szája
Oly hívogatón tátog a libára.

Ezalatt a házban a vendégek gyűlnek,
Sorba rakott székre egyenként leülnek.
Körül az apróság, vidám mese mellett
Műsor helyett még csak adáshibát lelnek.

Csikordul az ajtó, most lép be a gazda,
Orvosi táskáját egy székre lerakja.
Mond is hozzá rögtön egy szíves jó estét,
Leül pihentetni elcsigázott testét.

Megérkezik Rozi, Ferenc a sarkában,
Egy üveg pálinkát szorongat markában.
Még meg se kezdődött a kísérleti adás
De Rózsikán azonnal meglátszott a hatás.
Elindul a műsor, eloltják a villanyt,
Feri bácsi sandán a túloldalra pillant.
Nem nagyon figyeli a Hét Krónikáját,
Árgus szemmel őrzi szíve Rózsikáját.

Néha szól valaki, s rá nagyokat gondol,
Közben-közben csupán Feri bácsi horkol.
Egy gyermek is álmos, most aludt el éppen,
Félrebillent fejjel üldögél a széken.
Bedöglött a tévé, több adás ma nem lesz,
Egy előnye van, hogy korábban lefekhetsz.
Este van, este van, Szputnyik fenn az égen,
Ez a családi kör Csetény közepében.

Csetény, 1957. december 2.

Csak ez maradt...

Kinek írtam versem? – kérdezed,
és mutatod, hogy észre sem veszed.
Mire vársz még, hát menj utadra el!
– Ezt írtam neked, ha még érdekel.

Csetény, 1958. január 22.

Megbocsátasz?

Megbántottalak, bocsásd meg nekem,
de ember vagyok, hát én is vétkezem.

Csetény, 1958. január 31.

Emléked őrzöm

Fába és szívembe véstem a neved.
Nézem a fát naponta, a seb heged.

De bennem szorító érzés lüktetett,
s távolba tűnik, hogy átöleltelek.

Csetény, 1958. február 20.

Válasz

– Többet nem tehetek... – Igen, megértem.
Elszakadunk, ősködből csillagok,
de nem tudok más naprendszerbe lépni.
Fogva tartasz, hát bolygód maradok.

Csetény, 1958. március 4.

Búcsú

Még melenget a napos délután,
a haldokló nyár még vissza-visszatér.
Lassan elmúlik. A ravatalát
befedi az ősz, a lehullott levél.

Csetény, 1958. szeptember 23.

Fénykép

Arcán az édes, borongós mosoly,
szép haja a vállán megpihen.
Nézésével nem tudok betelni,
mert szeretem, mert nagyon szeretem.

S a száj, a száj, az édes, csókadó,
halvány mosolya hányszor felderít.
S az egész kép hogy tetszik, csak modellje,
csak édes kis modellje lenne itt.

Csetény, 1960. május 24.

Éva, Éva...

– Kis huncut Éva, nem gondolod,
gondolni rám úgy néha-néha kell?
Kisasszony, miért nem írt nekem, miért? –
Évike erre vajon mit felel?

– Ugyan mit írjak én magának,
mikor sok más barátnője van?
Nézze, vagy nekem udvarol,
vagy éljen soká mással boldogan. –

Kemény kis mondat, mondhatom,
úgy látszik, választ hirtelen
ilyen szavakra nem tudok.
Gondolkodni is képtelen

lűktető agyam. S amíg
kis huncut Éva fölnevet
– azt hívén, ezzel megfogott –
elé rakom a szívemet.

Csetény, 1960. július 24.

Első találkozás

Megyek hozzád a vonaton,
de ha úgy mennék, mint a gondolatom,
már rég nálad vagyok.

A kerécsattogás monoton,
álmodom, és gondolkodom:
milyen lehetsz?

Az eső változatlanul kopog,
könnyet sírnak a vonatablakok,
és lassan megérkezem.
Vársz rám! Szemeddel is kacagsz!
Míg rám nevettél, éreztem azt,
hogy boldog leszek.

Jászberény – Budapest, 1960. október 16.

Szép volt az ősz...

Mesélek magamnak
a téli fák alatt.
Szép volt az ősz is,
mert csókolhattalak.

Veszprém, 1961. január 22.

Az én boldogságom

Az én boldogságom
nem sok, csak ennyi:
menni hozzád,
csak hozzád menni,
szeretetért cserébe
szeretetet venni.
Ez az én boldogságom.

Veszprém, 1961. március 11.

Búcsúzásnál

Ritkán láthatlak, fáj nagyon.
Mikor kitárod felém karjaid,
ha lassan a vonatom megáll,
életünknek legszebb napjait
fogjuk most élni. Ezt ígéri
mosolyod, simogató kezed.
A búcsúzásnál szép szemedről
még lecsókolom a könnyeket.

Veszprém, 1961. március 22.

Marasztalás

Lehunyor szemem. Zárt pillámon át
idézett képed meglelem,
hogy most, mint annyi oly-várt éjszakát,
ezt is együtt töltsed el velem.

Rövid az álom, búcsúzni kell.
Egy napsugártól pirkad már az ég.
Így kérem a tűnő látomást:
– várj egy percre, egy percre várj ma még!
Csetény, 1961. május 17.

Magamnak

Bolond fiú, te, nemhogy zsörtölődnél,
hogy éjszakára nem kaptál lakást,
s a hideg telet most lemérheted
eleven hőmérőként bőrdön,
de kabátodba jól beburkolózva
sétára indulsz. Messze még a reggel...
– Ne siess! Minek? Ráérsz. Nézd, figyeld csak!
Míg sötétben állsz, anyásan rád lehel
meleg fényeiből egy puha csókot
kamaszkorodnak legszebb városa.
Bejárod a rég nem járt utat,
a hosszú séta közben megpihensz, s míg
az elmúlt négy év minden diákcsínyét
eléd hozza egy röpké pillanat,
a múltra emlékezve, sóhajtva fölnevensz.
Így állsz majd meg – ki tudja, hogy mikor? –
kicsit megtörve, ha majd időd letelt,
visszaintve még a nagy küszöbről,
hol vár majd rád az örök ismeretlen.

Nevetve bár, de mégis könnyesen
barátaidnak még visszasuttogod:
Nagyon szép volt, csak kár, hogy vége már!
Veszprém, 1963. február 5.

Leszállás

Beléptünk a kasba,
tizenhat már-fáradt ember.
Éles csattanással
csapódott ránk a rács.
Alattunk kétszáznyolcvan méternyi űr.
A csatlós jelére – hat rövid dudaszó –
lassan megindulunk. A mélység, mint a
megkergetett tolvaj batyujából
kiszóródó rablott kincs, egyre fogy.
Hallgatunk,
mintha írott törvény lenne ez.
Csak a vezérléceztartó keresztgerendák
gyors suhogása muzsikál fülünkben.
Számolni sem tudod, oly gyorsan tűnnek el,
magukkal ragadva egy-egy darabját
keserves életünknek.
Az apró, táncoló, sárgafényű lángok
szerteszórják a kas falán
kísértetként imbolygó árnyékainkat.
A kezünkben tartott bányáslámpa fénye
pajkos játékát űzi: fényt
s árnyékot kergetve végig
arcunk egyre mélyülő, kemény vonásain.
Hallgatunk.
A kas lelassul, megáll.
Nyitják a rácsot...
– Föld, tiéd vagyunk!
Csetény, 1963. május 29.

Szakítás

Nem tudom, mit mondjak még neked,
van-e még kapocs, mely minket összeköt?
Ha van, most mindent végleg elszakítok,
mi annyi álmatlan éjszakán gyötört.

Sokat változtál elválásunk óta.
De bennem még a régi Éva él.
Ha téged hívlak, ő mesél nekem,
édes mosollyal ő nevet felém.

Veled szakítok, sorsod nyitva áll,
de az övé összeforrt velem.
Te menj! Nem foglak visszahívni már.
A régi kedves Éva itt marad nekem.

Csetény, 1963. június 25.

Védekezem...

Jön hozzám bátyád. Fáj egy kicsit,
hogyan nem kérdezhetem meg tőle sem:
mi van veled, te régi kedves?
Kamaszkorom és ifjúságom legszebb
– s most tudom – legfájóbb álmodása.
Gondolsz-e még régmúlt időkre,
mikor egymásén kívül nem volt más világ?
Vagy feledve engem mindent elfeledtél,
szerelmünket és az Angliát?
Védekezem, gondolván arra,
ha elszáll majd egynéhány emberöltő
– s ki tudja, akkor én már hol leszek –
az öregkor ráncai szép szemedre is
– alkonyatkor – majd pókhálót lehelnek.

Csetény, 1963. augusztus 7.

Gyere, és nézd meg...

Voltam sokkal mélyebben is,
mint lesz egyszer végső helyem.
Ha nem félsz egy más világot
látni, majd gyere le velem.

Nézz körül! Ez itt a munkahely.
Eléd tárul egy új, modern pokol
véget nem érő szenvedése,
hol gép és ember együtt robotol.

Mindennap újra leszállunk ide,
mert a föld nekünk ingyen semmit sem ad.
Hányszor vártam reményt veszelve, törten,
hogy ő győz a harcban, s egyszer rám szakad.

Csetény, 1963. augusztus 15.

Engesztelés

Tudom, kedves, most nagyon haragszol,
még homlokod is összeráncolod.
Csak megyünk egymás mellett szótlanul,
megfognám kezéd; gyorsan elhúzódsz,
s elkezded nagy vádbeszédedet,
és sorra mondasz érvet érv után.
Édes vagy, mikor értem haragszol,
s én megcsókollak az utolsó szó jogán.

Budapest, 1965. április 16.

Csöbörből vödörbe

Egyik pártgyűlés után a falu tiszteletben tartott jó plébánosa azt mondta a párttitkár fiának:

– Eredj gyermekem, és mondd meg apádnak, hogy vasárnaptól kezdve már a szentmisén nem ülhet az első padban párttag. –

A titkár elvtárs azt üzent: – Nem baj atyám, lesz még körmenet, de egy párttag sem fog neked húsvétkor majd baldachint cipelni. –

A falu tiszteletben tartott jó plébánosa

azt felelte: – Meglesz a körmenet

nélkületek is, de akkor mit teszel,

ha egy beszámolót sem írok meg neked? –

Budapest, 1966. szeptember 25.

Interjú

Egy színésznő – már bőven negyvenes –

éppen azt számolta, hogy mennyit keres,

egy fiatal riporter az öltözőbe ront,

s kezdi, hogy neki ez az első riport.

– Művésznő, most meg fogom interjúvolni. –

Erre ő csak elkezdett dadogni,

és így olvadt tovább a majdnem nagymama:

– Milyen cuki! Így még nem mondták soha!

Budapest, 1966. október 1.

Fogadás

Fogad két angol gentleman,
vagy ezer font a tét,
hogy repülővel felviszi öt plusz b. nejét,
s ha meg bírja állni úgy,
hogy rémulten nem kiált,
szóval, ha minden agyafűrt
s nehéz próbát kiállt,
ezer fontot kap hiánytalan.
Felszállnak, de minden hasztalan,
a sok figura mind hiábavaló,
a lord néma, mint a trójai faló.
Lent, mikor a sok pénzt adta át,
így szólt hátra a vesztes barát:
– Hidegvéred, John, bámulatba ejt!
Mire a nyertes szerényen így felelt:
– Csak tíz perccel ezelőtt volt nehéz az eset,
mikor egyik bukfcencnél a nejed kiesett!
Budapest, 1966. október 8.

Kohn-ballada

Kohnnak megszületett tizedik gyermeke,
s csak ez vörös szegény, a többi fekete.
Kohn fejében ez szöget ütött,
s e dolgon szerfölött megütközött.
Sok gyanús gondolat kavargott agyában,
s ezért felkereste a rabbit otthonában.
A rabbi kérdez: – Kohn, naponta hányszor...?
Kohn szemérmesen néz és szemrehányón.
– De rabbi! Szád vádat ellenem kohol,
hisz az ember mindig csak pénz után lohol.

A rabbi kérdez: – Kohn, hetente hányszor...?

Kohn szemérmesen néz és szemrehányón.

– De rabbi! Én hatvanon túl vagyok,
ilyen tempóra már nem vállalkozhatok.

A rabbi kérdez: – Kohn, havonta hányszor...?

Kohn szemérmesen néz és szemrehányón.

– De rabbi! – Kohn így méltatlankodik,
rabbi titkon felírja, hogy Kohnné hol lakik,
majd ámulva kérdez: – Hát évente, Kohn?

S közben ránéz szúrón, vádolón,

töri fejét, hogy a talányt megoldja,

majd felkiált: – Kohn, a rozsdá, a rozsdá!

Budapest, 1967. május 14.

Tere-fere

Arisztid és Tasziló a Kürtben

beszélgetnek sok-sok sör között.

– Mikor lesz már atombombánk? –

kérdi Arisztid. Tasziló megütközött

a kérdésen s ráncolva homlokát

gondolkodik, mint ki arra termett.

– Ne nyugtalankodj Arisztid barátom,

lesz majd nekünk is. Ha ledobnak egyet.

– Mi lesz a hasznunk, drága Taszilókám?

Arisztid így morfondírozik.

– Például, hogy a nagy különbség

város és falu között eltűnik.

Budapest, 1967. május 22.

Állhatatosság

Egy fiatalember siet haza este,
télikabátban is didereg.
Ilyen hideg telet mikor értek,
nem is emlékeznek rá az öregek.

A sarkon egy kis éjszakai tündér
– Uram, van egy jó meleg szobám! – int.
Ránéz hosszan, kissé értetlenül:
– Akkor mi a fenét fagyoskodik itt kint?
Budapest, 1967. május 22.

A mélyhangú ember esete

– Doktor úr kérem, nagyon mély a hangom,
az egyik golyómat vegye ki!
Az orvos erősen gyanítja, hogy flúgos,
de nincs mit tenni; fogja, kiveszi.

Három hét múlva jön ám vissza újra
– Még mindig mély a hangom! – reklamál,
s mivel általában kettő szokott lenni,
még egyszer egy műtétet kiáll.

Fél év múlva cérnavékony hangján
kéri vissza: – Csak az egyiket!
– Nővérke, az úr egyik golyóját –
dörmögi az orvos – ki hallott még ilyet?! –

A kedves nővér kinyitja a szekrényt,
hol sok kis bigyót tárol alkoholban.
Keresést mímél, majd bűnbánó arccal
s mély hangon szólal meg: – Nem tudom, hol van.
Budapest, 1967. május 22.

Utolsó nyakkendőkötés

– A nyakkendőd hogy áll? – szoltam rád sokszor,
s próbáltam formálni a nagy csomókon,
miket biztos, de mindig siető kezeddel
csak úgy hevenyészve megkötöttél.

Nem volt kenyered a nyakkendőkötés.
Volt is gond mellette; hat gyerek
és öt falu minden betege rád várt,
s te mindig azt mondtad: – Azonnal megyek. –

Én heccelődtem is, hogy régimódi,
meg hogy: – Nézd csak, én mindig így kötöm. –
– Jó, jó, fiam – legyintettél sietve,
és mindjárt másra terelted a szót,

még csak annyit téve hozzá halkan, hogy:
– Továbbra is jó lesz ez így nekem. –
Most, az utolsó nyakkendőkötésnél
mégis úgy kötöm, hogy neked szép legyen.

Csetény, 1967. június 12.

Mérföldkövek

– Apám, vajon tudtad-e, ha eljön
a nagy harc, mikor majd megverekszel
te és a halál, hogy meddig,
meddig tarthat ez a nagy csata,
s ki lesz a győztes? Nem maratoni távon
– mit életedben sokszor megfutottál,
s pálmákat nyertél – csak pillanatnyilag.

Hitted-e, hogy most, ilyen korán
csatát te vesztesz? Lehetséges ez?
Lehet-e az, hogy a Diadalmas ember
– így írt rólad a Szegedi Napló –
ilyen hirtelen eltávozik?
Mintha szűknek érezné az élet kereteit,
béklyóit elhajítva – örök nyughatatlan –
ott is futva hagyja hátra mérföldköveit.
Csetény, 1967. június 12.

Töredék

Koporsóba tettünk. Elkezdtem zokogni,
arcodra hulltak könnyeim.
Úgy hatott, mintha te sírtál volna
amiatt, hogy nekünk bánatot okoztál.
Csetény, 1967. június 13.

Invokáció

Miatyánk, ki vagy a mennyekben...
s ki megítéled majdan: jó apám
mit is tett ez apró sárgolyón,
rakd serpenyőbe nemes tetteit,
mérlegeld, hogy sokat dolgozott,
szeretett, szerették, és szeretett volna
szeretni jobban s továbbra is.
Nem volt rá idő... A búcsúzásra sem...
És a kedves, biztató mosoly
nem volt már az arcán, mikor újra láttam,
lefagyasztotta a végső küzdelem.

A hosszú útra hogy készülhetett?
Hívtad, ment Hozzád, fogadd szeretettel,
és simogasd meg az arcát, Istenem!

Zirc, 1967. november 14.

Éjszakai látogatás

Álmomban egyszer újra megjelentél,
meleg fény övezte homlokod.
Úgy ültünk együtt, mintha téged várnánk.
Halkan zörgetted meg az ablakot,
mint ki fél; a régi kedves emlék
rezdülve bennünk száz darabra hull.
Búcsút intettél lilult kezeddél,
s indultál visszavonhatatlanul.
Szerettem volna megcsókolni kezedet,
de az álomnak azonnal vége lett.

Csetény, 1967. november 15.

Névnepodra

Nem érzed azt, hogy sokszor milyen gyorsan
s könnyel morzsoljuk le életünk
egy-egy darabját? És este rájövünk,
mikor a nap sok apró részlete
a közeledő álom kis parány
villanásával keverve elszalad
– mint fényreklámokon a futó betűk –
szemünk előtt, és akkor döbbenünk rá,
hogy megint, mint tegnap, nem szerettük egymást
úgy, ahogy mi vágyunk is szeretni.

Büntetve engem, büntetted magad.
Vezet-e jóra így az életünk?
Mert amit mi egymásnak adni tudnánk,
ahhoz képest most koldusok vagyunk.

Zirc, 1968. január 21.

Nem is nekünk fáj...

Oly sok rosszat hallunk a világról,
és olyan kevés jót őrzünk meg magunknak
abból is, mit önként felkínál.
Csak találgatjuk, mit hoz majd a holnap.
Lelkünket adva azt hisszük: arany
– sokszor becsapjuk önmagunkat is –
s ha megtartja, aki elfogadta
– ha most nem, később – majd rájön, hogy hamis.
A csalás kiderül, mikor elmegyünk,
ha szerettek minket, legnagyobb csalás.
Magányt rettegetve magányba dermedünk,
és már nem is nekünk fáj az elmúlás.
Ölelj, ölelj, és szoríts magadhoz,
hogy neked se fájjon úgy az árulás.

Zirc, 1968. február 8.

Egyedül

Kik boncoltunk, egy nagy csoportban álltunk,
kit boncoltunk, az asztalon feküdt.
Rajtunk szép fehér köpeny, kesztyűnk steril,
a néni pedig meztelen, kihűlt.

Mi húszévesen ott is optimisták,
ő letette nyolcvan éve terhét.
Minket mulatni vártak este lányok,
s őt talán már rég el is feledték.
Mi szemeztünk a csinos medikákkal,
ő becsukta már homályos szemét.
Én megsajnálтам, olyan egyedül volt...
És megsimogattam elfáradt szívét.

Zirc, 1968. február 9.

Apáink

Édesapát, ki bölcs hívását hallva
annak, aki mindent alkotott,
s rendszerbe fogta a világegyetem
irdatlan tömegét s a végtelen időt,
ki hallva ezt, már indult is felé,
apám várhatta félúton.
Találkozott a két rokon.

Budapest, 1970. február 20.

Most még...

Most még nem tudom megmondani neked,
hogy mennyire szeretlek, és akkor sem tudom mondani,
mikor már érzem, hogy mondani kéne, mert várod,
mert neked is jólesik hallani e szót. De szeretlek,
és tudd, hogy szeretlek, ha nem is mondom gyakorta.
Bizonyítsa ezt az egész életem.

Budapest, 1971. június 16.

Születésnapodra

Az életünk egymásé úgy legyen,
hogy kézfogásunk – mit pecsétként adtunk –
szorításnyival se legyen kevesebb.
Szabadulva lassan hibáinktól is,
ahogy tervezgettük szépen, okosan,
másoknak-magunknak örömet szerző
rövid életünket úgy vigyük tovább,
ahogy rá áldását édesapánk adta.

Budapest, 1971. november 5.

Apai örökség

Mióta magunkra hagytál bennünket,
azóta fájsz... És egyre jobban...
Emléked mindig élesebb...
Kihűlt szíved is újradobban...
S mit gyerekfejjel hittem balgatatag
mesékben, mint az ősi átok,
rám zuhant irtóztató robajjal
a magányod és a hallgatásod.

Altdöbern, 1983. június 12.

Belül és kívül

Álarcosok vagyunk mindannyian
másoknak, néha önmagunknak is.

És nem hisszük, mert nem akarjuk hinni:
körülöttünk s bennünk sok minden hamis,
hogy a világ is csak nagy, kegyes hazugság,
és vétke is csak viszonyítva bűn.
Soha senki nem tudhatja meg,
hogy mi az igaz belül és kívül.

Keszthely, 1983. július 24.

Az utolsó tánc

Míg tánc közben a szabályokon túl is
– talán utoljára? – átöleltelek,
néma imaként köszöntem meg azt,
hogy enyém volt eddigi életed.

Keszthely, 1983. július 24.

Új Babel

Korunk fölé már új Babel tornyosul,
himnuszt éneklünk centimétereknek,
s ahogy nő tovább a nagy torony,
árnyai is egyre nagyobbak lesznek.
Új csodák varázsa, zengő kábulat,
egyszer elriaszt, míg másszor fölhevít.
Tudjuk már a gép nyelvét beszélni, de
soha ne feledjük el az emberit.

Budapest, 1983. szeptember 1.

Doktori avatásodra

Dr. Kollega Tarsoly Istvánhoz

Ha édesapád, kit betegség köt ágyhoz,
nem is láthatta most fiát,
ugye érezted, hogy fogta kezedet,
és őrangyalként mindig melletted állt.
Tudom, hiszen velünk is ezt tette,
tanítványaival, hát akkor veled...
Mai kincsedet mutasd meg neki,
és helyettünk is csókolj majd kezet.

Budapest, 1984. január 28.

Találkozás után

Hiányzom neked? – Akkor merre vagy?
Hiányzol nekem. – Bolond vagyok,
és kétségek közt kutatom magamban,
hogyan nem csak átlatok?
Nem, én becsapni senkit sem szeretnék,
csak élni még kicsit azt, mi hátravan,
s időm lejártán, Charon ladikján
továbbvezetni derűsen, boldogan.
A túlsó partról még visszainteni,
szívükbe látni, akiket szerettem,
és mindenkinek megköszönni, hogy
a földi úton ott jöttek mellettem.

Pécs, 1984. szeptember 29.

Hangod zenéje

A kerekek a sípszó után eredtek,
ajtók csapódtak, gyorsult a vonat.
Integető kezed feldíszítette
a bennem sorjázó félmondatokat,

s mint szellő a kalászt, ringatta tovább,
mosolyod simogatta a gondolatot.
Milyen szép volt ez a két napunk,
mit virágként a kora ősz hozott.

Míg biztatott szemed – benne az ég kékje,
erdőt-bújt patakok csoboly-nevetése,
félig imádság, félig kárhozat –

elbúcsúztunk. És hangod zenéje
– vigyázva, homlokom föl ne sértse –
elsimította a régi ráncokat.

Pécs, 1984. október 9.

Ajándék

Mikor az ajkad a búcsúszóra nyílt,
az egyedüllét belém nyilallt megint.

Már régen messze járt veled a vonat,
még mindig láttam mosolygós arcodat.

Szavaid gyöngyként hulltak a szívemre,
csak álltam ott, hívtalak vissza egyre.

Hosszan tartott ez a bűvös kábulat.
Arra ébredtem, a lelkem is mulat,

mert az álmom éjjel elhoz majd nekem,
hogy szép ajándékként itt maradj velem.

Pécs, 1984. október 9.

Rezdülések

Hallgatjuk testünk rezdüléseit,
földrengéseink rajzó moraját,
és lávafolyamban megfürödve
hullunk, hullunk egy új világon át.

Pécs, 1984. december 3.

Érkezésed

Vártalak a vasútállomáson,
kitárt karokkal siettem feléd,
és érkezésed lelkemre hintett
pilleszárnyakon mennyei zenét.
Várákozás: örökkévalóság,
míg együttlétünk csak egy pillanat.
És remegve, mint egykor-kisdiák,
átöleltelek, és megcsókoltalak.

Pécs, 1984. december 27.

Lopott szerelem?

Együttlétünk tiszavirág-élet,
de minden, ami körülötte van
olyan csodás, hogy a végtelenbe
együtt s egyszerre lépünk boldogan.

Egymástól messzire elszakítva
szüntelen egymást keresi szívünk.
Az álmunk, vágyunk, szerelmünk közös,
ezért nem igaz az, hogy vétkezünk.

Pécs, 1985. január 6.

Csillagjóslat

Ha nem bíztatott, amit neked írtam,
s most itt vagyok, még ez sem bíztatott,
hát együtt bízzunk, mit hoz majd a holnap,
jó szerencsével csillagjóslatot.
Biztos, hogy ez lesz, gondoljuk remélve,
s félünk attól, hogy másként is lehetne.
Gonosz varázslat vágyhajóink lékje?
Eldönti majd a felhőszárnyú este.

Budapest, 1985. január 7.

Sorsomnak

Kérlek téged, hisz ritkán kértelek,
harcunk öldöklő, gyilkos küzdelem,
tudom, de most már békére vágyom.
Adj hozzá vigaszt, örömet nekem!

Pécs, 1985. január 27.

Az út végén...

Lesznek-e, maradnak-e és meddig,
kiket szeretsz: barátok, cimborák,
szeretők, rokonok, ifjú véreid,
majd unokáid... Lankák új borát
érleli tovább, s fanyar gondolatot
ötvöz hozzá a gyorsuló idő,
mígnem rád köszönt utolsó hajnalod,
s a halál pontosan szívedbe lő.

Pécs, 1985. február 5.

Tűnődés

Mosolyod bíztat, körbefonva tart,
lüktet bennem az ősemlékezet.
Áthajolsz puhán a vers fölött,
és belém csókolod vidámságodat,
majd feloldasz magaddá. Eltűnődöm:
mióta vagyunk együtt? – Nem tudom.
Törött tükörből egymásra nézünk
visszatükröződve ezerszer is.

Pécs, 1985. június 25.

Mindig csak így...

Egymásba rontott rezgőkörök
cikáznak, remeg bele az éter,
békebíró már hozzánk nem ér el.
Ádáz csatán kegyetlen a harcunk.

Mindenki győz, és nem győz senki.
Mindig csak így tudtunk szeretni.

Pécs, 1985. június 27.

Nálam, veled és általad

A nap lement, mi izzottunk tovább,
testem fölszívták gyöngéd katlanok,
és zengtük Érosz víg csodálatát.
Örömök, eddig hol maradtatok?
Gyertek gyorsan, öleljétek körül,
és övezzétek kedvesem haját.
A távolság szegődött örödü,
míg egymást hívtuk éjszakákon át.
Bilincseinket messzire hajítva
örvendeztünk fékezhetetlenül.
Váratlan vendég: a hajnal pírja
omlik be hozzánk, lassan szétterül.
Feljött a nap. Aléltan pihentünk,
szilaj csatákat álmodva tovább,
míg békét lelt elcsituló lelkünk,
s egymás karjába ringatott az ágy.

Pécs, 1986. szeptember 17.

Kötődés

Elmentél, mégis itt maradtál,
távolodva is közelebb hozzám.
El se mentél, fogva tartalak.

Látod, sokkal inkább rab a foglár,
ki őrzésedre parancsot kapott,
aki rabtartód – és egyszersmind rabod.

Pécs, 1986. szeptember 19.

Megtalálni

Már menni készülsz, pedig meg se jöttél.
Itt vagy nálam, mégis messze vagy.
De bennem élsz. A vágyam űz feléd,
hogy igazgyöngyként megtaláljalak.

Pécs, 1986. november 17.

Mi végre?

Lesz tán idő, egyszer elmesélem:
mi végre kín és gyötrő szenvedély,
vágyak, álmok, vértelen csaták
s kínpad vérében fürdetett erény,
leomlott idő mázsás bilincse...
Lesz idő... Míg mormolom magamban:
– mi végre hát, ugyan mi végre is? –
Megmártózom csöndes alkonyatban.

Pécs, 1986. november 17.

Képlet

Íme, kedvesem, a képlet összeállt.
Egyszerű pedig, miért nem látod át?
Hiszen kristálytisza, apró kis képlet:
szeretlek. – Kedves, már megérted?

Pécs, 1986. november 24.

Az első szegfűm

Elküldöm hát utolsó szegfűként,
tovább őrizni többé nincs jogom.
Eltemetnek szikrázó világok,
lehullok, és kezded már nem fogom.
Kérlek, a szegfűt tedd majd le rám
a napnyugtám utáni éjszakán.

Pécs, 1987. február 1.

Újra nálad

Ha nem is hívsz, én mégis elmegyek,
nálad vagyok, te mégse küldesz el.
Ezernyi kérdés tolul szívünkre,
amire majd csak az idő felel.
Álmomban a tegnapi reggel
áthajlott a holnap mába.
Látlak már én is nyitott szemmel,
várva az újabb, csodás éjszakára.

Szolnok, 1987. március 23.

Válasz nélkül

Apám halálának évfordulójára

Hogy elhagytad a nagy határkövet,
s mögötted maradtak minden földiek,
a csillagok között – kérlek, mesélj! –
merre jársz most? Nincs-e ott hideg?
Van-e fény? Kivel találkozol?
Emlegetsz-e régi dolgokat,
vagy húsz év után csillag vagy te is?
Pályádon megállni nem szabad,
és nem szabad az élőkhöz se szólni?
Balgák, mit is érthetnének abból?
Hogy lehetne szivárványt álmodó,
kit születetten borít örök alkony?
Mégis hívlak, meséld el fiadnak!
Itt vagyok a határhoz közel,
már sűghatsz, melyik ösvényen haladjak,
hogy mielőbb hozzátok jussak el.
Emelj fel, kérlek, nyújtsd felém kezed,
segítséged bizton megtalál.
Kérlek, felelj! Húsz éve ismered.
Válaszolj fiadnak! – Milyen a halál?
Pécs, 1987. június 12.

Minden elfogyóban

Nagy szerelmek, nagy fellobbanások...
De hiszen csodák ma már nincsenek.
Gyertyafénnyé törpülnek a lángok,
és azoknak is hamar vége lesz.
Pécs, 1987. június 26.

Uram!

Tudom, még porszem sem vagyok
hatalmadhoz képest, mi végtelen,
mégis, Prométheuszként lázadok,
mert elvetted egyik gyermekem.

A fiamat! A nagyobbik fiamat
kérem vissza! – Nem! Követelem!
Add vissza őt, nagyobbik fiamat,
s cserében mindegy mit teszel velem.

Te gyúrtál ilyenné, mindent elviselni,
mit rám rós... Nevetve vállalom:
roskasztó terheket cipelni...
De ez iszonyú már a vállamon.

Százezer mást örömmel cserélnék,
s csak ez az egy, amiért lázadok...
Uram! Te voltál nékem a hajlék.
Emeld fel szívem, mert már fáradok.

Budapest – Pécs, 1991. november 24.

Uram, megkövetlek

Uram! Bocsásd meg vétkeket,
pörös szót szólt szám ellened.
Nem szolgál semmi mentségemül,
szívemre az éj sötétje ül.
Mi vár még rám, nem tudhatom,
mert az ország, a hatalom
s a dicsőség is mind Tiéd.

.....

Csak halkán kérdezem: miért?

Pécs, 1991. november 24.

Barna fiamnak

Hányszor futottál hozzám, kisfiam,
ha elestél vagy megvágta magad,
hogy elzokogd hirtelen-bánatod,
s én óvón, féltve ölbe kapjalak.

Emlékszel, mikor megcsapott az áram,
tenyértőlcsérből feleltünk neki,
hogy ketten együtt úgy vágjuk kupán,
ha még egyszer a lyukból jönne ki.

Már nem sírtál, csak fenyegetve ráztad
a „rossz bácsi” felé pöttöm öklödet.
Szemedben még könnycsepp csillogott,
de nem féltél, mert ott voltam veled.

Én magyaráztam: – Nem szabad a szeggel
piszkálni a konnektorokat... –
Gyűlt apránként, sűrűsödött az élet,
rakódott le a tapasztalat.

Gipszelt karod falatka volt még.
Kérdeztük: – Barnus, hol kopoghatunk? –
– Itt a csont felől! – büszkén mutattad,
s örültem: milyen kemény a fiunk...

A 25-ös uszodát egy szuszra
oda-vissza bírtad víz alatt...
Hol van sudár, szép atlétatested?
Mindez már csak emlékkép marad.

Hányszor futottál hozzám, kisfiam,
ha elestél... De most a föld alatt
a halál ölelt szorosan magához,
s én nem voltam ott, hogy oltalmazalak.

Mondd, kisfiam, most hol kopoghatunk?
Melyik csontod fáj még, kisfiam?
Gyere, mondd el, meddig fáj az élet,
s hogy mit vétettünk mi, mindannyian.

Pécs, 1991. november 25.

A legnagyobb ajándék

Egyszer boldogságtól dagadva
újságoltad, hogy van neked Lucád.
Erős karoddal levegőbe kaptál:
nagy örömet így érzem át.

Most már tudom, angyalt kaptál az útra,
ő tette teljessé rövid életed.
– Luca, te drága! Köszönet mindenért,
százszor, ezerszer köszönöm neked.

Budapest, 1991. november 28.

Gyermekeimnek

Olyan voltam, mint egy csintalan gyerek,
ha meglátogatni hozzám jöttetek.
Féktelen jókedv feszít legbelül,
s az arcomra a vidámság kiül.
Derű szövi át minden sejtemet,
mert gyermekeim itt vannak velem.
Most csend hasít belém és fájdalom.
Mindent bezár az Oktogon.

Budapest, 1991. november 28.

Oktogon

Az életből, mondd, majdnem húsz elég?
Hány pillanat az idő egésze?
Mi volt, mi eldöntötte, hogy
ugrasz, vagy tán haza még-e?
Mi volt, mi eldöntötte? – Mindegy már,
nincs, aki e kérdést megfelelje...
Tested sínek közé zuhant, míg a lelked
csak szállt, szállt föl, föl a végtelenbe.

Pécs, 1991. december 2.

Kevés a festő?

Nagy varázslat készül fönt a mennyben.
Csúszhatott kicsit az égi terv.
Ezt behozni rád gondolt az Isten,
s egy intéssel magához kéretett.

Pécs, 1991. december 2.

Az utolsó fényképed

Tekinteted még távlatot keres,
s nem volt hátra már fél óra sem.
– Tudtad akkor? Pillanat műve volt?
Készültél rá? – Nem, azt nem hiszem.
– Mi bánthatott belül olyan nagyon?
Itt hagyni mindent mi készítetett?

Hogyan munkált a szörnyű gondolat,
míg a tervből megvalósult a tett? –
Ezernyi kérdés... Válasz sehol...
Ezekre már senki sem felel.
Még távlatot keres tekinteted,
s nem volt hátra már fél óra sem.

Pécs, 1991. december 10.

Őrjítő matézis

Uram! Csodálom roppant művedet,
kezednek csupán hat nap munka volt.
Már megbocsáss, hogy én szólok Neked,
a matematikán esett némi folt.
Mert úgy tanultuk: háromból egy – kettő,
s én balga fejjel tanítottam is.
De lásd be, kérlek, Uram, Teremtő,
az evidencia mennyire hamis.
Számokat véve logikája van,
és bővíthetünk elvont dolgokat.
De három gyermekből egyet... Jaj, Uram!
Nem bírom követni, és minden szétszakad.

Pécs, 1991. december 11.

Későn...

Karácsonyra – vártátok nagyon –
villanyvasutat kaptatok.
Öreg jószág, még öcsémmel nyúztuk,
ezért is volt olyan ütött-kopott.

De ment szegény. A mozdony homlokán
egy aprócska lámpa világított.
Sebességváltó, bakter, állomás,
három vagon... És alagútja volt.
Ahogy a fát körbe-körbe járta,
szemetekben nagy öröm csillogott,
s egymás kezéből vettétek ki
az irányt megszabó váltóbotot.
Később már keményedett a játék...
A sínre léptél az alagút mögött,
és kacagtatok: kijött a mozdony,
s hozzád ütődve, hogy erőlködött.
Belül nevettem én is, mert öcsémmel
szakasztottan ugyanezt csináltuk.
Kívül-komolyan soroltam rendre, hogy
szegény vasúttal, Barnus, ezt nem játsszuk.
Emlékezetből mondtam fel a listát,
ismerve sok csínyt, mi még hátravan.

.....

Most későn szólok: Kisfiam, vigyázz!
Vigyázz fiam a földalattival!

Pécs, 1991. december 12.

1990. december 13.

Kedvesed névnapján, kisfiam,
ha jutott is neked Luca-pogácsa,
mit ízlelgethettél egy darab ideig,
de nem lelted benne Luca-pénzed,
s a hosszabb élet álma szertefoszlott.

Pécs, 1991. december 13.

Egyre csak...

Tompán puffanó rögök koporsódra,
tompán puffanó rögök szívemre.
Elfogyott már minden könnyem,
befelé sírok egyre, egyre.

Pécs, 1991. december 18.

Fohász

Istenem! Ki példákkal mutattad,
hogy kételkedve nézzek dolgokat,
Hozzád fohászokodom, mert egyik ág
– Te akartad így – most megszakadt.
Az lett volna rendjén – mert hiszen
az életnek is szabott sora van –,
hogy én előbb... S csak azután, sokára...
S most megelőzött a nagyobbik fiam.
Döntésedben megnyugodva mondom
– és soha többé nem kételkedem –,
Uram, vigaszt adj szeretteimnek,
s ha kérhetem, adj gyors halált nekem!

Pécs, 1991. december 18.

Milyen lesz?

A föld alatt már békesség honol.
Megpihenhet zaklatott szíved.
Miattad félek mégis, hogy milyen lesz
a karácsony s az élet nélküled?

Pécs, 1991. december 20.

Stáció

Gyermekként a jövőt kutatva
elképzeltem: lesz lányom és fiam.
Réka, Barna, Márton – sorra jöttetek...
Most egy pillanat, és minden odavan,
mert kiléptél a sorból gyáva hős.
Vagy hős gyáva? Ugyan ki érti ezt?
Pénz, rang, vagyon nem kábított soha,
s csak ez sújt porba, a legnagyobb kereszt.

Pécs, 1991. december 20.

Szenteste alkonyán

Jézus Krisztus születése napján
gyertyát gyújtok a sírodon.
Először itt, temetésed óta...
Zavart imámat mormolom.
A gyertya fényét könnyeim törik,
sírodat vastag hó lepte be.
– Kisfiam, csak álmodjál tovább,
s hozzon békét karácsony ünnepe.

Budapest, 1991. december 24.

Amikor már...

Barna fiam 20. születésnapjára

Amikor már túlcsondult keserűség-poharad
amikor lementél húsz lépcsőfokot az Oktogonnál
éppen húszat mit években meg sem értél
amikor a földalatti sárga fénye
már kettéosztódott az alagút-sötétben
amikor élesedett a dübörgő monstrem hangja
s egy belső hang halkán megszólított
amikor már bemérted közelgő végzeted
amikor gyorsuló iramban végigpergett a film
s életre-gyávaságod hősivé magasztosult
és lendületet venni visszaléptél
amikor szöveteid megkapták a borzalmas parancsot
s engedelmeskedni utolsót feszültek
s maradék-létedet belökték a sínek közé
amikor felrobbant a tüdőd s eltört csontjaid
belülről szaggatták szét az izmot és a bőrt
amikor koponyádon át agyadig gördült a kerék
mert a féktávolság végpontja éppen odaesett
amikor már lelked messze járhatott
az elvágyódás maradt csak ott halott tekintetben.

Pécs, 1992. január 14.

Sohasem

Mi végre vagyok a világon,
s mi végre van a világ nekem?
Hogy alig túl életem delén
már sirathassak apát és fiút,
míg csaknem lepereg a rám szabott idő,

s a tébolyult éjszakákat öröklét mossa egybe,
és összegződik a kín s az örület,
és különbség is annyi lesz csupán,
hogy számomra nem lesznek nappalok,
csak örök éj az örök szenvedéssel?
Sohasem lesz vége gyötrelmeimnek,
akár élek, akár meghalok.

Pécs, 1992. február 16.

Töredék névnapodra

...az embernek ebbe kell
belebolondulnia,
hogy alig húsz évig volt egy Barnabás
– neve szerint a vigasztalás fia.

Pécs, 1992. június 11.

Évfordulón

– Kicsit király? – kérdezted,
és pipáddal fogaid között
oldalra fordultál, beállítva
a legelőnyösebb látószöveget,
hogy félprofilból tényleg király legyen
arcéled s a füstölgő pipa.
Szippantottál néhány sűrűt, egymásután,
és bodor, kék koronát rajzoltál
egy pillanat alatt szép fejed köré.

.....

– Király bizony! De mondd, Király,
szívem halott királya, miért van az,
hogy nem kellett tovább az alig-kezdett élet?
Rám testálódott félig szítt pipád.
S Te megmaradsz már örökké-kamaszon
súlyos titkok tudója, bölcs halott,
Kisfiam, Király, szívem halott királya. –
Pécs, 1992. november 18.

Bölcs szív

Zsoltárok Könyve 90:12.

Gyermekkorom álmatlan éjszakáin
hányszor fohászkodtam hozzád, ó, Uram,
a halált félve kértem, tarts meg engem,
nem tudván arról, ami még hátravan.

Napjaim számlálva bölcs szívhez jutottam,
a békességet Benned megtalálom,
csak derűt adj, mint eddig annyiszor,
s én megmosolygom a saját halálom.

Pécs, 1994. március 25.

A Pravda igazsága

Brezsnyev elvtárs a díszszemlére
a Vörös téren megjelent.
Caesar, Batu kán s Napóleon
meghívottként vele ment.
Masíroztak nyalka gyalogosok,
vége-hossza nincs neki.

– Mit szólsz hozzá? – kérdi Brezsnyev
s erre Caesar feleli:

– A római légiókban is
voltak bátor harcosok,
de a számuk a csatákban
olyan hamar elfogyott.
Lett volna csak század ennyi
és ilyen snájdig emberem,
hát a vén Európát játszi könnyen,
fél kézzel is megverem. –

Rengett Moszkva, mert a téren
tank özönlött tank után.

Irigykedve nézegette
a felvonulást Batu kán.

– Ha mind az enyém lehetett volna,
Isten bizony, nem tódítok,
de ami csak volt itt a Földön,
én mindent meghódítok. –

Hangja elfúlt, mert az ég
s az ég alja is mennydörög.
Lövöldöznek vaktölténnyel
a katyusás ördögök.

– Napóleon, te mit szólsz ehhez? –
De Bonaparte nincs sehol.
Ezért Brezsnyev kapja magát
s a császár után lohol.

A lépcső alján, közel ahhoz,
hol Iljics alussza álmait,
Napóleon lapozgatja a
Pravda legújabb számait.

– Ha ez az újság enyém lett volna,
ma úgy tudnák az emberek,
hogy a waterlooi ütközetet
Napóleon nyerte meg. –

Pécs, 1994. szeptember 5.

Mondóka

Hátamon a zsákom,
zsákomban a mákom,
mákomban a rákom.

...

Hej, mondóka, mondóka,
mondd meg nékem,
hogy zsákomban,
sok mákomban
hány rákom van?
Két rákom volt,
nem volt mákom,
egy rákom sincs,
nagy mákom van.

...

Ha lesz zsákomban mákom,
ha a mákban lesz még rákom,
ha a rák kirágja zsákom,
ha elfolyik minden mákom,
a zsákomat odavágom.

Pécs, 1994. szeptember 24.

Akira kalandjai

Max, a kutyánk szereti Akirát,
búcsúzkodtak kint a teraszon.

– Kisgazdám, csak siess haza, kérlek,
hiányozni fogsz nekünk nagyon.

Május van, mikor most útra keltek,
november lesz, mire haza érsz.

Közel már a két éves korodhoz,
sokkal többet s két nyelven beszélsz.

– Ne búsulj, Max, jövök én még vissza,
csak a világ végére megyek.

Megnézem, hogy mi újság Japánban
s köszöntöm a nagyszüleimet.

Megnézem a kinti nagy kutyákat,
bámulom a fákat, bokrokat.

Hiányozni fogsz te is, barátom,
ezért gondolkod rád oly sokat.

Akira már többször járt Japánban,
Toyamában időzött sokat.

Egy szőke srác a messzi Budapestről
meghódította ott a lányokat.

Igaz, hogy még vigyáz rá papája,
igaz, hogy a mama eteti,
másfél éves, így a liberóját
a szemére senki sem veti.

Toyotáját délcegen megüli,
arcán ragyog autós öntudat.

De a szülők Hondáján repülni,
az még csak a mesés kábulat.

És ha éppen nem hagyják vezetni,
úgy zokog, hogy majdnem megszakad.

Kétrét görnyed s bánatát elsírja...

Magyar bánat – japán ég alatt.

– Marci felrak szekrény tetejére,
egy-kettőre levetem magam.
De ő elkap félúton, s remélem,
a játékkal így minden rendben van.
Edinával most indulnak vissza,
nemsokára mi is elmegyünk,
s hogy ne maradjon ilyen űr utánam,
kellene egy kistestvér nekünk.

Érdekelt, hogy milyen itt az élet.
Mamám csinált sok szép tárlatot.
Szerencse, hogy ordítani bírok,
így talán még enni is kapok.
Most már lassan haza készülődöm,
otthon várnak rám a nagyszülők.
Érdekes, hogy mindenütt hiányzom,
itt is várnak, ott is várnak ők.

Pécs, 1995. augusztus 31.
(Akira kisunokám hazatérése előtt 90 nappal)

A pálosok pókja

Hárman ültünk a szentmisén,
Magdi, Éva meg én.
Körbefont a csendes áhítat,
mikor egy óvatlan pillanat,
s hálójáról Éva pulóverére
pöffeszkedett peckesen
a pálosok pókja.
Bejárt ott minden hajlatot,
s a szakember szemével nézte:
egy sima egy fordított.

Gondoltam: nem maradhat ott,
s legott
pöcköltem bele egy akkorát,
hogy számára hatalmas úrron át
menten átrepült
az előttünk ülő hölgy
nyitott imakönyvére.
Egy kicsit elszenderült
a landolás után,
lehiggadt a vére,
s mi folytattuk tovább
a megkezdett imát.
Pókunk, azaz a pálosok pókja
– el ne vegyük a tulajdonjogot! –
az imakönyv és a hölgy iránt
teljes közönyt mutatott,
s a túlsó padról
a pulóver
rendezetten szedett
szemeivel szemezett.
A liturgia szerint
letérdepeltünk,
s mire helyünkre visszaültünk,
hiába kerestem tekintetemmel,
mert addigra a pálosok pókja
szőrén – s főleg – szálán
eltűnt.

Pécs, 1995. szeptember 10.

Altató

Aludj, aludj, szép gyermekem,
s az álmaidról mesélj nekem!
Ha majd a föld ölébe visszatérek én is,
utam végén találkozhatunk.

Álmodd tovább az életet,
s mondj el mindent, amit lehet!
Te már szabad vagy, nem köt semmi itt a földön.
Kisfiam, aludj, jó éjszakát!

Pécs, 1996. november 18.

A bakonyi sűrű erdő

Mese unokáimnak

A bakonyi sűrű erdő
rettenetes nagy vadon.
Három kismalac élt benne
vidáman és szabadon.
Mindegyiknek külön tisztás,
nádfedeles házikó.
Mindegyik azt énekelte:
a Bakonyban élni jó.

A tisztáson jót játszottak
malacka és társai.
Olyan zajt csaptak, hogy más neszt
nem lehetett hallani.
A tisztás szélén az erdőben
éhes farkas kullogott.
Gyomra korgott, látszott rajta,
hogy nem vacsorázhatott.

Azt hitte, hogy kismalac lesz
a legfinomabb falat.
De a malac észrevette,
s a házikóba beszaladt.
Becsapta az ajtót gyorsan,
bezárta az ablakot.
Az ajtó farkast orrba verte,
ki éhesen elballagott.

A második tisztásnál is
lát a farkas malacot.
Társaival tapsolt, táncolt,
kurjantgattak jó nagyot.
De mire az éhes farkas
elkapná a malacot,
addigra már mindent bezárt:
kéményt, ajtót, ablakot.

A harmadik tisztáson is
zengett a nagy dáridó.
Messze hangzott énekük,
hogy a Bakonyban élni jó.
A farkas itt is pórul járt,
siratja a vacsorát.
Malackák meg táncot roptak
három napon s éjen át.

Pécs, 1997. augusztus 31.

Földimogyoró

A nudista strandon egyszer volt nagy csődület,
amikor egy szép szál férfi nekivetkezett.
Mindenkinek szinte elállt a lélegzete,
mert bőre fehér, szerszáma meg koromfekete.

– Hogy csinálta? – kérdik tőle irigy férfiak.
A nők pedig sóvárogtak a kontraszt miatt.
Mosolyogva válaszolta: – Egyszerű nagyon,
a testemet beásom, és ezt meg kint hagyom. –

Egytől-egyig minden férfi kis ásót kerít,
bekaparják magukat a jó recept szerint.
Éppen hogy csak véget ért a nagy hadművelet,
amikor egy idős hölgy a strandon megjelent.

Lornyonjával nézegeti, káprázik szeme,
azt hiszi, a napszúrás tréfálkozik vele.
A botjával piszkálgatja a példányokat.
Az egyikre nagyot sóz, majd menten kifakad.

– Ezer dollárt adtam tegnap pont egy ilyenért
(más kérdés, hogy a tegnapi minden pénzt megért).
Akárhogy is fundálok, sehogy se érthetem,
hogy ez a sok földi jó itt vadon megterem.

Pécs, 1997. december 6.

Memória

Az örömtanyán minden este óriási a forgalom.
Egyszer csak egy öregember kopogtat az ablakon.
– Ma estére én egy bögyös, vörös hajút szeretnék!
Mit nem adnék, ha a lánnyal szobára fölmehtének! –

Zene megáll, körülállják a bácsit a többiek.
A néma csendet csak a madám gúnykacaja töri meg.
– Még hogy bögyös, még hogy vörös! Rettenetes vén fazon!
Ugyan, menjen innen bátyám, maga rég túl van azon! –

Az öreg csak pislog kettőt, diadallal körülnéz.
Lám-lám, hogy a mai este nem is volt olyan nehéz.
Mennyei mosoly az arcán. – Persze, persze, elmegyek.
De ha túl vagyok már rajta, akkor én most fizetek. –

Pécs, 1997. december 6.

Kereslek

Hosszú utadon most merre vándorolsz,
s a végtelenben merre jársz?
Rád köszönnek ott a fényes állócsillagok,
s az utad végén vár apád.

Pécs, 1998. november 18.

Turizmus

A Vatikáni Múzeumban sűrög-forog a tömeg.
Nem csoda, hogyha eltéved egy turista kisöreg.
Megszólít egy bombázót (sok régi emlék kevereg):
– Mondja kérem, a Laokoón-csoport ugyan hol lehet?

A hölgy kissé elmélázik, míg a sminkjét rendezi,
három centis szempilláit közömbösen fölveti.
Szép fejében csak egyetlen egy szem válasz kavargog:
– Nem is tudom, kérem, én az IBUSZ-csoporttal vagyok. –

Pécs, 1999. szeptember 14.

Micsoda különbség

János bácsi mikor meghalt,
elindult az özvegye,
hogy a legszebbik koporsót
az urának megvegye.

Az állami vállalatnál
tele van a kirakat.
Egy négyezres portékán az
özvegy szeme megakadt.

A maszeknál ugyanaz a
koporsó már nyolcezer.
Juli néni reklamál is,
hogy ez ugyan hogy lehet.

A maszek kihúzza magát.
– Négyezer? Az olyan is.
Abban kettőt nyújtózkodik
s a koporsó szétesik. –

Pécs, 1999. szeptember 20.

Birkózó világ bajnokság

Kutathatok árkon-bokron át,
mégsem lelek két kis unokát.
Árválkodik a Városliget,
Akira és Ryu nem integet.
Repülőre fölültek a srácok,
s becsavarogják kerek e világot.
Tokió épp jó lesz főtanyának,
óvodába, iskolába járnak.

Izmaikat nem hagyják el mégse,
lázasan készülnek pesti mérkőzésre.
Nagypapa lesz híres-hírhedt ellenfelük,
eddig még nem tudott jól elbánni velük.
Úgy hallom, telt ház lesz a következő meccsen,
a küzdő feleknek minden csontja reccsen.
A nézők tapsolnak, aztán hazatérnek.
Így lesznek bajnokok a Fukui testvérek.
Övék lesz csillogó, fényes aranyérem,
enyém meg az ezüst – de csak ha megérem.
Pécs, 2000. szeptember 27.

Maholnap

Születtem,
éltem,
többször is
jártam a mezsgyén,
még itt vagyok.

Holnap,
maholnap
eljönnek értem,
és átölelnek
a csillagok.

Pécs, 2002. június 11.

Egy kártyás emlékére

Fergeteges, nagy tarokk-csaták,
kontra, rekontra és újabb riposzt.

Csúf kibicként közbeszólt a végzet,
ennyit mondva csak: skíz oszt, nem oszt.

Pécs, 2003. január 27.

Szili Csabáné emlékére

Sűrűsödik, nehezül az idő,
könyvünk lapjai hogy peregnek.
Az ember kisebb-nagyobb vágyai
nekifeszülnek a fergetegnek,
csak hajt, és űz a tenni, tenni kell.
Mindezt bölcsen, oldó derűvel,
vidám mosollyal szótted át
– megérezve a legnagyobb csodát:
az élet csöndes hétköznapijait
így varázsoltad ünnepnapokká.
Kő repül a vízbe, és a csobbanást
hullámgyűrűk viszik a túlsó part felé,
míg gyöngyszem-kacagásod szelíden
belopódzik didergő szívünkbe.

Pécs, 2003. február 21.

Virgi 50 éves

Dr. Makra Virginiának

Bírósági épületben
le-föl sétál Virgike,
minden ajtón azt nézi, hogy
hol is lesz a bűnpere.

Még mielőtt félreértik
gyorsan közhírré teszem;
nem vádlott ő, hanem ügyvéd!
Megremeg most a kezem.

Mit is írjak? Ünnepeztünk
félszáz éve született.
Lásd be Virgi, hogy ez ellen
fellebbezni nem lehet.

Vagy ha mégis: Tábla elé
viszik majd az ügyedet.
ahogy ismerünk mi téged,
ezt is lazán megnyered.

A következő időkre
azt kívánjuk mi neked,
hogy az Isten még sokáig
dédelgessen tégedet.

Pécs, Betyár Csárda, 2004. október 15.

A zirci Városi Könyvtár avatójára

Járási rangja volt,
majd később városi,
de ahogy nőtt, egyre
szűkebbek falai.
Feszengett mindenki
a sok-sok könyv között,
míg végre tágasabb
otthonba költözött.
Itt is utolérte
a könyvtári végzet,
s a helybőség bizony
hamar elenyészett.

Rengeteg munkával
hogy megújult mára.
Koccintsunk a könyvtár
felavatására!

Mindezt csak avégett
mondtam el, barátom,
mert itt telt el anno
egy sor ifjúságom.

Zirc, 2006. november 3.

Vadas Gábor emlékére

Krisztusi kort élt meg. Temérdek,
s nagy ívű volt az álma itt.
Mecsekre néz az új lakása,
és mókus vigyázza álmait.

Pécs, 2008. június 29.

Hilda köszöntése

60 év még nem nagy idő.
Ugye, Te is érzed ezt?
A sok emlék fölgyülemlik,
elvarázsol, s nem ereszt.

Ruhatárad hozod, viszed:
szandál, csizma, pótcipő,
nagykabát, meleg pulóver,
ha elromlana az idő.

Szvetin voltunk, és az égből
megbámult Szent Hadrián,
mert nagy bőszen úszni tanulsz
mélykék vizű Adrián.

Mary fodrász koponyáján
minden hajszál égnek áll,
amíg neked tetsző módon
új frizurát nem kreál.

Csomó mindent megvásárolsz,
felét vissza is viszed.
Ha meglátnak, haptákba áll
Baumax és Praktiker.

Madridi út ugrott minap,
épp, mikor szép az idő!
Hiába, sok még a fehér
galléros gaz bűnöző.

Szentföldre régóta készülsz,
odavágyik kis szíved,
csak az a baj, hogy az útra
nem akadt még partnered.

Elfelejtet, Izraelben
néhanapján lőnek is.
A bomba mily kellemetlen
férfinek is, nőnek is.

Mucikám és Hurka Gyuri
két nagyszerű unoka.
Nap végére el-elfárad
örökmozgó nagymama.

60 év még nem nagy idő.
Ugye, Te is érzed ezt?
A sok emlék fölgyülemlik,
elvarázsol, s nem ereszt.

Szeretettel gratulálunk!
Elcsüggedni nem szabad.
Vársz egy kicsit s dédunokád
köszönti a nyolcvanat.

Villány, Fülemüle Csárda, 2010. október 13.

Huber Márta emlékére

Adventi versmondás a Széchenyi téren,
Mikuláskor Bertók Lászlót köszöntjük,
akkor lesz nyolcvan. Mennyi feladat!
Mellette napi gondok, törlesztés, hitel,
sárga csekkek... most mind ködbe vésznek,
s fotelod örökre bezárja kínzó magányodat.

Pécs, 2015. november 22.

Levélváltás

Lacikám!

Légy szíves nézz körül nálad és az autódban, mert keresem a
fém púderes ecsetemet, amit egybe lehet tolni használat után!
Nem tudom, hol szórhattam el. Itthon már mindent átkutattam!
Kérlek, segíts nekem ebben! Puszi: Hilda

Hilduskám!

Most olvastam bús eseted,
hogyan eltűnt a smink-ecseted.
Lakást, kocsit átkutattam,
eredményre nem jutottam.
Jó szívvel csak azt ajánlom,
vegyél egyet még a nyáron.

Szeptemberben lesz névnapod,
ajándékba tőlem kapod.
Vigyázz rá, sokáig tartson!
Egészségben Isten tartson!

Pécs, 2016. július 8.

Barna és Réka

Barna halálát három rákom követte.
Réka haláláért mi jön majd reám?
Poklok poklára száll a lelkem,
s a halál angyala kacagva néz le rám.

Barna halálán sokat lázadoztam,
Réka halálakor megadom magam.
Fejem lehajtom, szertefoszlott álmom,
remények, élet, minden odavan.

Pécs, 2018. április 28.

Réka

Tudtam, majd egyszer bekövetkezik.
Hogyan és mikor? Csak azt nem tudtam én.
Fél napja már ezt is ismerem –
porba sújtottan. Elszállt minden remény.

Pécs, 2018. április 28.

Micsitátál?

Másfél éves pöttömke voltál,
„olvastad” épp a Bibliám.
Kitépted a megtetszett lapot,
és ártatlan arccal „olvastál” tovább.
Majd látván azt, hogy fejcsóválva nézlek,
észbe kaptál, hogy ezt nem szabad.
– Micsitátál? – kérdezted magadtól,
és megpaskoltad kis kacsóidat.
Majd félszáz év távolából
– Micsitátál? – most én kérdezem.
Lapozgatom ragasztott Bibliámat,
de nyugalمامat sehol sem lelem.
Pécs, 2018. május 2.

Gyötrelem

A kör bezárult, jön a számadás.
Végre eljött, itt az ideje.
Lesz-e ebből a feltámadásnak,
poklok előtti tisztítótüze.
Szürkül a világ, félig vakon
csak foltokat látok. Tapogatom
a krisztusi sebeket testemen, és
süket fülekkel a csöndet hallgatom.
Ajkaim szavak nélkül is mozognak.
Elmormolok egy utolsó imát.
S a pislákoló fények függönyén túl
mindent belep a gyötrelmes világ.
Pécs, 2018. június 14.

Készülődés

Uram, csapásaidat nagy hittel fogadtam,
mert azt teszed próbára, akit szeretsz.
Mindig csodáltam végtelen hatalmad,
ezért volt könnyű a rám kimért kereszt.
Két gyermekemet már magadhoz hívtad,
a három közül csak egy maradt nekem.
Hívj engem is, már örömmel indulok,
lezárva fájó, földi életem.

Pécs, 2018. július 3.

Születésnapi köszöntő

Dr. Vida Gábor 70 éves

Kedves Apus, Gáborunk,
semmi búra nincs okunk.
Csak vidáman hetvenkedjünk,
ha az lejár, nyolcvankodjunk.
Vörösborral szép az élet,
sanzod van rá, hogy megérjed,
meg se állj hát cirka százig,
Isten éltesen sokáig!

Pécs, 2018. december 14.

Tartalom

1990. december 13. / 42
A bakonyi sűrű erdő / 53
A legnagyobb ajándék / 39
A mélyhangú ember esete / 20
A pálosok pókja / 51
A Pravda igazsága / 47
A zirci Városi Könyvtár avatójára / 60
Ajándék / 29
Akira kalandjai / 50
Állhatatosság / 20
Altató / 53
Amikor már... / 45
Apai örökség / 26
Apáink / 25
Az első szegfűm / 35
Az én boldogságom / 12
Az út végén... / 32
Az utolsó fényképed / 40
Az utolsó tánc / 27
Barna és Réka / 64
Barna fiamnak / 38
Belül és kívül / 26
Bevezető / 4
Birkózó világbajnokság / 57
Bölcs szív / 47
Búcsú / 9
Búcsúzásnál / 12
Csak ez maradt... / 8
Családi kör a XX. században / 7
Csillagjóslat / 31
Csöbörből vödörbe / 17
Doktori avatásodra / 28

Egy kártyás emlékére / 58
Egyedül / 24
Egyre csak... / 43
Éjszakai látogatás / 23
Első találkozás / 11
Emléked őrzöm / 9
Engesztelés / 16
Érkezésed / 30
Éva, Éva... / 10
Évfordulón / 46
Fénykép / 10
Fogadás / 18
Fohász / 43
Földimogyoró / 54
Gyere, és nézd meg... / 16
Gyermekeimnek / 39
Gyötrellem / 65
Hangod zenéje / 29
Hilda köszöntése / 61
Huber Márta emlékére / 63
Interjú / 17
Invokáció / 22
Képlet / 35
Kereslek / 56
Későn... / 41
Készülődés / 66
Kevés a festő? / 40
Kikelet / 6
Kohn-ballada / 18
Körforgás / 7
Kötődés / 33
Leszállás / 14
Levélváltás / 63
Lopott szerelem? / 30

Magamnak / 13
Maholnap / 58
Marasztalás / 12
Megbocsátasz? / 9
Megtalálni / 34
Memória / 55
Mér földkövek / 21
Mi végre? / 34
Micsitátál? / 65
Micsoda különbség / 57
Milyen lesz? / 43
Minden elfogyóban / 36
Mindig csak így... / 32
Mondóka / 49
Most még... / 25
Nálam, veled és általad / 33
Nem is nekünk fáj... / 24
Névnepodra / 23
Oktogon / 40
Őrjítő matézis / 41
Réka / 64
Rezdülések / 30
Sohasem / 45
Sorsomnak / 31
Stáció / 44
Szakítás / 15
Szenteste alkonyán / 44
Szép volt az ősz... / 11
Szili Csabáné emlékére / 59
Születésnap köszöntő / 66
Születésnapodra / 26
Találkozás után / 28
Tavas / 6
Tere-fere / 19

Töredék / 22
Töredék névnapodra / 46
Tűnődés / 32
Turizmus / 56
Új Babel / 27
Újra nálad / 35
Uram! / 37
Uram, megkövetlek / 37
Utolsó nyakkendőkötés / 21
Vadas Gábor emlékére / 61
Válasz / 9
Válasz nélkül / 36
Védekezem... / 15
Virgi 50 éves / 59